

ПЕРЕДМОВА

Робота в сфері соціального забезпечення та охорони здоров'я створює основу для функціонуючого суспільства. Піклувальники працюють поруч з клієнтами та пацієнтами, і їхня робота помітна в повсякденному житті людей і впливає на неї.

Наш навколишній світ стає все більш складним і важчим для життя.

У професії піклувальника, серед людей, потрібна сильна професійна етика та теоретична база, а також практичні навички. Кожен студент і дипломований піклувальник втілює свою професійну етику та сприяє загальному добробуту у своїй власній роботі.

Принципи професійної етики призначені для підтримки студентів і працівників, особливо в ситуаціях, коли вони роблять вибір і приймають рішення, які впливають на життя та права клієнта. Ситуації етичного та морального вибору присутні в кожному мить: кожна дія, зроблена чи не зроблена, є етичним вибором.

Галузь соціального забезпечення та охорони здоров'я

Робота в сфері соціального забезпечення та охорони здоров'я регулюється директивами (постановами) та професійно-етичними принципами, які будуються на загальній етичній основі (базі цінностей). Етична позиція працівника виражається через думки та дії. На рівні думки етична позиція виглядає як знання власних і загальноприйнятих цінностей і принципів. Етична позиція також виражається як здатність переглядати власну діяльність, виходячи з прав клієнта та пацієнта та уявлення про вірне та невірне. У діяльності етична позиція конкретизується як через дії, так і через волю та сміливість працівника робити добро та зобов'язатися слідувати етичним цінностям і принципам.

Послуги в сфері соціального забезпечення та охорони здоров'я існують для забезпечення добробуту та здоров'я громадян. Муніципалітети, організації та приватні компанії надають різноманітні послуги пацієнтам і клієнтам у лікарнях, установах, стаціонарних відділеннях, вдома та при амбулаторно-диспансерному медичному обслуговуванні.

Робота означає надавати підтримку, спрямування, медичне обслуговування і догляд, а також зміцнювати здоров'я та сприяти реабілітації, виходячи з фізичних, психологічних, соціальних і духовних потреб пацієнта та клієнта. Через ці послуги забезпечується реалізація прав для людей, які мають найслабкіше становище в суспільстві, і що добробут розподіляється так рівномірно, наскільки це можливо між клієнтами та групами клієнтів. Мета – сприяти доброму життю та справедливості в суспільстві.

Робота піклувальника ґрунтується на законах та постановах, яким необхідно слідувати. Робітник повинен брати до уваги та поважати індивідуальність окремих людей, сімей, груп і спільнот, а також етнічну та культурну різноманітність у суспільстві. Обов'язок працівника – ставитися до пацієнтів і клієнтів однаково незалежно від віку, культурного походження, статі, сімейного стану, здібностей, соціального становища, політичних поглядів, етнічної приналежності, сексуальної орієнтації, релігії чи переконань.

Робота в сфері соціального забезпечення та охорони здоров'я є конфіденційною. У своїй роботі необхідно брати до уваги недоторканність і незалежність особистості пацієнтів та клієнтів, рідних, близьких та особисті

справи. Працівники мають діяти у відповідності з законним обов'язком нерозголошення службової таємниці та постановами про збереження даних.

Співробітники мають різну професійну компетентність та культурну спадщину. Робота за своєю природою є як незалежною, так і мультипрофесійною співпрацею. На робочих місцях студенти отримують спрямування в межах галузі та оцінку їх професійних знань та вмінь. Передбачається, що персонал на робочому місці та у навчальному закладі, а також студенти зобов'язані слідувати загальним професійно-етичним принципам.

Від піклувальника вимагається гарні знання людських стосунків та спілкування, а також здатність працювати разом з різними людьми. Фахівець діє конструктивно та цінує власну роботу та роботу інших. Робота передбачає, що працівники підтримуватимуть власні знання, поновлюватимуть їх та зобов'язуються триматись загальної мети, цінностей та методів роботи. Наголошується на секретності обставин пацієнтів та клієнтів, тому що працівник в своїй роботі отримує багато таємної інформації про обставини клієнта, робочої спільноти та комерційної таємниці.

Професія піклувальника

Доглядальник щодня працює фізично та психологічно поруч із людьми. Вона або він підтримує, направляє, допомагає та піклується про різних клієнтів різного віку, з різним культурним походженням і в різних життєвих ситуаціях. Робота означає підтримувати зростання, розвиток та добробут людини, сприяти зміцненню здоров'я, проявляти турботу та надавати допомогу у разі хвороби. Доглядальник працює як член робочої групи та самостійно разом із або для клієнтів, пацієнтів та їхніх близьких.

Підхід, орієнтований на клієнта, є відправною точкою для етичних дій у роботі з людьми. Шанобливе ставлення вимагає тонкої чуйності та здатності слухати клієнтів і пацієнтів, а також їхніх родичів і близьких. У своїй роботі піклувальник приймає рішення, які впливають на фізичне та психічне благополуччя інших людей. Рішення частково стосуються маленьких і непомітних виборів разом із пацієнтами та клієнтами або для них, але вони можуть мати велике значення в житті людини. Отже, пацієнт і клієнт мають право бути почутими в питаннях, які їх стосуються. Співробітник не повинен порушувати приватне життя пацієнта та клієнта та право на самовизначення.

У своїй роботі піклувальники часто стикаються з викликами та складними ситуаціями, для яких не завжди можна знайти чіткі рішення. В етичних конфліктних ситуаціях наголошується важливість професійних і відповідальних дій. Робота вимагає постійного бажання та вміння розпізнавати, обговорювати та вирішувати етичні проблеми на роботі.

ЕТИЧНІ ПРИНЦИПИ ПІКЛУВАЛЬНИКА

ПОВАГА ДО ЛЮДСЬКОЇ ГІДНОСТІ

Робота піклувальника ґрунтується на повазі до людської гідності та життя. Кожна людина повинна мати можливість зростати і розвиватися та право на добре і гідне життя, незалежно від життєвої ситуації. У своїй роботі піклувальники дбають про кожную людину добре та гідно, зустрічаючи клієнта та ставлячись до нього як до унікальної особистості. Піклувальник поважає та захищає приватне життя та власність людини, беручи до уваги її особисті життєві цінності та спосіб життя. Вона/він розмовляє з пацієнтом і клієнтом відповідно до його/її побажань.

ПРАВО НА САМОВИЗНАЧЕННЯ

Піклувальник поважає право особи на самовизначення та підтримує право на незалежне, якісне життя та участь у прийнятті рішень щодо догляду. Зі свого боку, вона/він гарантує, що допомога відбувається за домовленістю з клієнтом і пацієнтом. Піклувальник без потреби не обмежує право клієнтів на самовизначення без узгоджених та письмових підстав щодо догляду чи безпеки.

СПРАВЕДЛИВІСТЬ

Піклувальник виконує своє суспільне завдання. Він/вона обізнаний з правами клієнтів і пацієнтів та законодавством, що їх стосується. Піклувальник сприяє соціальній справедливості та добробуту клієнтів і пацієнтів і захищає їх співучасть, наскільки це можливо.

РІВНІСТЬ

Зі свого боку, піклувальники реалізують рівність у своїй роботі та в робочій спільноті. Вона/він однаково ставиться до всіх клієнтів, пацієнтів, родичів і колег, незалежно від їх соціального статусу, життєвої ситуації, статі, віку, віросповідання, культури, переконань чи поглядів.

ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ

Як член робочої групи, піклувальник несе відповідальність за власну роботу передусім по відношенню до клієнта, пацієнта та роботодавця та підтримує свої

професійну придатність. Він/вона несе свою етичну відповідальність за рішення, прийняті на роботі, і несе власну відповідальність за безпеку клієнтів і пацієнтів, а також робочого середовища. Піклувальник діє конфіденційно та дотримується обов'язку конфіденційності.

СПІЛЬНОТА

Піклувальник конструктивно співпрацює з іншими професійними групами на благо клієнтів і пацієнтів. Вона/він висуває власні погляди на те, як може розвиватися робота та робоче співтовариство, а також ставить складні запитання. Піклувальник піклується про власне благополуччя на роботі та сприяє добробуту робочої спільноти. Вона/він бере активну участь у розвитку галузі та професії як у робочій спільноті, так і в суспільстві та демонструє, що цінує свою роботу.

ОБІЦЯНКА ПІКЛУВАЛЬНИКА

Я обіцяю поважати людську гідність клієнта та сприяти гарному життю в моїй роботі піклувальника.

Я обіцяю підтримувати зростання і розвиток людей, функціональну здатність і власну активність, а також зміцнювати здоров'я та доглядати за хворими.

Обіцяю піклуватися про тих, хто потребує допомоги, запобігати маргіналізації, полегшувати людські страждання від початку життя аж до кінця життя.

Я обіцяю дотримуватись принципів професійної етики та обов'язку конфіденційності, розвивати свою майстерність, а також сприяти своєму власному добробуту та добробуту робочої спільноти в роботі.

Я зобов'язуюсь розвивати як свою робочу спільноту, так і галузь соціального забезпечення та охорони здоров'я.

Джерела:

- Arki, arvot, elämä, etiikka. Sosiaalialan ammattilaisen eettiset ohjeet (2005). Talentia ry.
- Terveysthuollon yhteinen arvopohja, yhteiset tavoitteet ja periaatteet (2001). ETENE-julkaisuja. 1. Sosiaali- ja terveysministeriö.
- Vanhuus ja hoidon etiikka (2008). Valtakunnallisen terveydenhuollon eettisen neuvottelukunnan raportti. ETENE-julkaisuja 20. Sosiaali- ja terveysministeriö.
- Sosiaali- ja terveydenhuollon kansallinen kehittämissuunnitelma. KASTE 2008–2011. Sosiaali- ja terveysministeriön julkaisuja 2008:6.
- Sosiaali- ja terveysalan perustutkinto. Ammatillisen peruskoulutuksen opetussuunnitelman ja näyttötutkinnon perusteet (2001). Opetushallitus.
- Lähihoitajan eettiset ohjeet (2006). SuPer ry.
- Vuori-Kemilä, Lindroos, Nevala & Virtanen (2008). Ihmisen hyvä. Etiikka lähihoitotyössä WSOY.

Закони, якими керується піклувальник:

- Finlands grundlag 731/1999
- Kommunlagen 365/1995
- Folkhälsolagen 66/1972
- Lagen om stödande av den äldre befolkningens funktionsförmåga och om social- och hälsovårdstjänster för äldre 980/2012
- Lagen angående specialomsorger om utvecklingsstörda 519/1977
- Lagen om barndagvård 36/1973
- Lagen om stöd för anhörigvård 937/2005
- Lagen om patientens ställning och rättigheter 785/1992
- Lagen om behörighetsvillkor inom socialvården 272/2005
- Lagen om klientens ställning och rättigheter inom socialvården 812/2000
- Lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården 559/1994
- Lagen om service och stöd på grund av handikapp 380/1987
- Mentalvårdslagen 1116/1990
- Lagen om missbrukarvård 41/1986
- Socialvårdslagen 1301/2014
- Lagen om smittsamma sjukdomar 25.7.1986/583
- Förordningen angående specialomsorger om utvecklingsstörda 988/1977
- Förordningen om barndagvård 239/1973
- Förordningen om medicinsk rehabilitering 1015/1991